

ZULFIYA ISROILOVANING XAYOTI VA FAOLIYATIGA BIR NAZAR

Erkinova Mushtariybonu Hamidulla qizi

Toshkent tibbiyot akademiyasi Stomatologiya yo'nalishi

1-bosqich talabasi

<mailto:erkinovamushtariybonu5@gmail.com>

Annotatsiya. Ushbu maqolada o'zbek adabiyotining mashhur shoirasi Zulfiya Isroilovanning hayoti va ijodi tahlil qilinadi. Shoira o'zining badiiy faoliyatida insoniyat, vatanparvarlik, ayollarning jamiyatdagi o'rnini va tabiatga muhabbatni ifodalashga alohida e'tibor qaratgan. Maqolada shuningdek, Zulfiya Isroilovanning ijodiy uslubi, uning she'rlari va adabiy merosining o'ziga xosligi, shuningdek, uning yaratgan badiiy obrazi va jamiyatdagi ta'siri o'rganiladi. Shoira asarlari o'zbek adabiyotida muhim o'rin tutib, uning ijodi davomida o'zgacha estetika va tushunchalar shakllangan. Maqola shoira badiiy merosi, u yaratgan poetik dunyo, hamda uning adabiy qadriyatlari haqida ilmiy yondashuvni taklif etadi.

Kalit so'zlar: Zulfiya Isroilova, o'zbek she'riyati, shoir, ayollarning jamiyatdagi o'rnini, xalqaro mukofotlar, mehnatkashlik, badiiy ijod, vatanparvarlik, she'riyat, adabiy meros, Hamid Olimjon, ijodiy faoliyat.

Zulfiya Isroilovanning Xayoti va faoliyatiga bir nazar

Zulfiya Isroilova – taniqli va iqtidorli o'zbek shoirasi. Yorqin rassom, oddiy inson qalbini o'tkir his qilgan – mehnatkash, Sharq ayolining jamiyatdagi teng huquqi uchun mardonavar kurashgan ayol. Zulfiya she'riyatining nufuzi – bizning dabdabali murakkab davrimizning haqqoniy ifodasi, o'ziga xosligi, zamondoshlarimizning qalbi va harakatlarining yorqin tasviridir. O'zbek xalqining atoqli va ardoqli vakili, taniqli jamoat arbobi, xalqaro tinchlik uchun kurash jarchisi Zulfiya Isroilova xalqaro “Nilufar”, Javoharlal Neru nomidagi hamda Davlat mukofatlari sohibasidir. Zulfiyaxonim Isroilova 1915-yili Toshkent shahrining qadimiy Degrez mahallasida tavallud topgan. Avval boshlang'ich maktabda, so'ng xotin – qizlar bilim yurtida tahsil olgan. 1935-1938-yillarda O'zbekiston fanlar akademiyasining til va adabiyot instituti aspiranturasida o'qigan. Shundan keyin turli nashriyotlarda ishlagan. 1935-yildan 1980-yilgacha, qariyb o'ttiz tilga yaqin respublikamizda keng tarqalgan “Saodat” nomli xotin – qizlar jurnalida bosh muharrir bo'lgan. Zulfiyaxonim Isroilova Hamid Olimjon bilan turmush qurgan. Biroq ular orzularga to'la hayot kechirayotgan pallada 1944-yili mashina halokati tufayli turmush o'rtog'idan ayrildi. Shoira esa 1996-yilda 81-yoshida vafot etadi. Shoira badiiy ijodga juda erta kirishdi. O'n yetti yoshida “Hayot varaqalari” deb atalmish dastlabki she'riy kitobini chop ettirdi. Uzoq ijodiy umri davomida o'ttizga yaqin she'riy to'plamlar, o'ndan ortiq dostonlar yaratdi. Shoira hammani o'ylatadigan, barcha kishilarga Jaxldor bo'lgan holatlarni she'rga soladi. Shuning uchun ham yozganlari ko'pchilikka manzur bo'ladi. Zulfiyaning ulkan iste'dodi faqat yurtimizdagina emas balki dunyo miqyosida ham e'tirof etilgan. U – xalqaro “Nilufar” mukofoti egasi.

Shoira sherlarining el aro mashhurligi tasodifiy emas. U bolaligidan olamga hayrat ko'zi bilan qarovchi, uning boshqalar ko'rolmaydigan jihatlarini ilg'ovchi qizaloq ekanligi bilan ajralib turardi. Buning ustiga, oilasidagi muhit ham yosh Zulfiyada badiiy ijodga ishtiyoqni alangalatardi. Shoira bolaligini shunday eslaydi: "Otamni... Isroil degrez der edilar. Otam zahmatkash temirchi edi. Otamning hamma vaqt olovga yo'ldosh kasbidan faqat zavq ko'rar edim. Otamday qudratli odam yo'q edi men uchun. Temirlar otam qo'lida chaqmoqlar taratishiga boqib, hayratda qolar edim. Uning qo'llari cho'g'ga aylangan temir parchasini istagan shaklga solib, inson uchun kerakli narsaga aylantirishga qodir edi. Men hali-hanuz otamday bolishni orzu qilaman, ammo na iloj, inson qalbiga kira bilish temirga ishlov berishdan mashaqqatliroq, yurakni chaqmoq kabi alanga oldirish har kimga ham muyassar bo'lavermas ekan..."

Mening onam o'zining ta'bincha, "usti butun – ichi tutun" ayollardan edi. U hamma vaqt kamgap, xayolchan edi, lekin fikrlari, o'ylari mudroq emasligini, unga mutelik, zaiflik yot ekan-ligini bilar edim. Ruhidagi ma'yuslik, ovozidagi hazinlik faqat uning xarakteriga xos bir sifatgina edi, xolos. Onamning qancha-qancha qo'shiq va afsonalarni, doston va er-taklarni bilisjiiga aqlim bovar qilmasdi. Bu sehrlil afsona va ertaklar bizga benihoya huzur bag'ishlar, o'ziga rom qilib olar, har safar yangi jilva kasb etardi. Aminmanki, mo'jizalar yaratishga qodir, jahonni ko'zga keng ochuvchi, insonni go'zallik sari yetaklovchi so'zga shaydolik hissini mening qalbidamda ostonam hatlab ko'chamga chiqmagan oddiy ayol – onam uyg'otgan..."

Zulfiya she'riyatim ana shunday pokizam buloqlardan suv ichgan ijoddir. Ayni shu sababdan uning tinchlik haqidagi, inson ruhiyam-tini g'ajib tashlay oladigan hijron to'g'risidagi, tabiatning ajib bir holatim borasidagi she'rlari hech kimni befarq qoldirmaydi. Shu bois shoiraning barcha ayollarga, barcha onaiarga, barcha ma'shuqalarga xos, tushunarli, anglanarli bo'lgan she'riyatim aslo eskirmaydi. Uning asarlarimda halol inson tuyg'ularining porloq yulduzi charaqlab turadi.

Xalq orasimda "Oydimda", "Sensiz", "Yurak", "Falak", "Bahor keldi seni so'roqlab", "O'g'irlamang qalamim bir kun", "Bo'm-bo'sh qolibdi bir varaq qog'oz" kabi she'rlari, "O'g'lim, sira bo'lmaydi urush", "Mushoira" kabi she'rlari mashhur. "Uni Farhod der edilar", "Quyoshli qalam", "Xotiram siniqlari" kabi lirik va liro-epik dostonlar muallifi. 1935 yilda shoir Hamid Olimjon bilan turmush qurgan va uning bevaqt vofotidan so'ng ko'plab mahzun she'rlar yaratgan. Pushkin, Lermontov, Nekrasov, L. Ukrainka, V. Inber va boshqa ko'plab shoirlarning asarlarimdan namunalarni o'zbek tiliga tarjima qilgan. Zulfiya she'riyatim tabiatga hamda uning ajralmas qismi va yuqori cho'qqisi bo'lmish odamzotga nisbatan hayajonli sevgi bilan burkangan. Uning she'rlarimda tabiat och ranglarda, yorqin bo'yoq va timsollarda gavdalanadi.

Zulfiyaning olijanoblik, jasorat, haqqoniy xalq g'ururi, tabiat va insonga nisbatan samimiy tuyg'ular va hurmat, boy ranglar va kutilmagan yangi timsollar bilan bajarilgan lirikasi, kitobxon qalbini larzaga keltiradi, insoniyatning kelajakka bo'lgan ishonchini mustahkamlaydi. Iqtidorli shoira va yozuvchi, inson qalb

tugʻyonlarini oʻtkir bilimdoni boʻlib, turli janrlarda asarlar yaratgan: dostonlar, balladalar, elegiyalar, nasriy sheʼrlar, hikoyalar, ocherklar, publististik maqolalar va gazeta xabarlar. Uning koʻp sheʼrlari SSSR xalqlari tinchligi va doʻstligi sari kurashga bagʻishlangan edi. Urush yillari u vatanparvarlik sheʼrlarini yozgan. U tomonidan, shuningdek, oʻzbek bastakorlarining operalariga librettolar ham yozilgan, masalan, “Zaynab va Omon” operasiga libretto. Shu bilan birga, turmush oʻrtogʻi Hamid Olimjon qalamiga mansub “Semurgʻ” dostoni mavzusi asosida, ertak-sahna asarini ham yozgan. Shoira adabiy-ijtimoiy faoliyati uchun koʻpgina davlat mukofotlari bilan taqdirlangan.

Xulosa qilib aytadigan boʻlsam Zulfiyaxonim oʻzbek sheʼriyatida oʻziga xos oʻringa ega shoira boʻlishi bilan birga inson sifatida ham shu xalqning barcha olijanob xislatlariga ega ayol boʻlgan. Bugun shu maqolani yozish va Zulfiyaxonimni ijodiga chuqurroq nazar solish orqali yana bir karra amin boʻldimki, oʻzbek adabiyoti XX asrda har qancha ziddiyatli, mashaqqatli va murakkab yoʻlni bosib oʻtgan boʻlmasin, unda bir qator tom maʼnodagi ijodkorlar etishib chiqqan va ularni ichidagi porloq yuzluzlardan biri bu Zulfiyaxonim boʻlgan. Bugungi istiqlol kunlarida ularning ijodlari yangi qirralari bilan namoyon boʻlmoqda. Zulfiyaxonimning hayoti va ijodi barcha xotin-qizlar uchun ibrat. Negaki, uning hayotidagi mehnatsevarligi, doimo olgʻa intilishi, sevgi bobida sadoqatli yor ekanligi, badiiy ijod borasida tinimsiz izlanuvchanligi hamda hayot qiyinchilik larida esankiramasligi, erishilgan yutuqlar oldida oʻzini yoʻqotmasligi har qanday qiz yoki ayol qalbida havas uygʻotadi

Hamid Olimjon va Zulfiya

... Men oʻzimning yosh tuygʻularim bilan uning keng qalbini, buyuk isteʼdodini his qildim.1934 yil edi.Hamid Olimjon Zulfiyani hozirgi “Mustaqillik” metro bekati oldidagi perronda kutib oladi.Bungacha ular bir-birlarini faqat adabiy kechalar orqali bilishardi.Hamid Olimjon tasodifiy uchrashuvdan mamnun va Zulfiya bilan uzoq suhbatlashdi.“Sening sheʼringni oʻqidim”, deydi u yaqqol mehr bilan.

- Yaxshi.

Ayting-chi, bu nima?

Sheʼrda qalbing tasviri bor.

Bu shunchaki bir parcha boʻlsa ham.

Bu sizning ruhingiz.

Xuddi shunday davom etish kerak.

Haqiqat ritorikasiz yozilishi kerak...

Oʻshanda Zulfiya “ritorika” soʻzini noaniq tushungan edi.

Ammo u bu haqda indamadi.

“Oʻshanda, – deb yozadi shoira, – uyimizga piyoda emas, pashshada kelganman.Men his-tuygʻularimni qogʻozga yozdim.Bu sheʼrni shu qadar oson va oqizib yozdimki, goʻyo qalbinga afsonaviy bir kuch kirib, oʻylarimga, qoʻllarimga quvvat bergandek boʻldi.(Bu mening "Bahor kechasi" deb nomlangan sheʼrim

bo'lsa kerak.)Bu kutilmagan uchrashuv Svetlana Somovaning "Shoir haqida doston" asarida shunday tasvirlangan:

...Hali bular bir birini topib
Jamollarini ko'rguncha ayon,
She'rlari gazetalarning
Betlarida turdi yonma yon

Bu tasodifiy uchrashuv va Zulfiyaning "Bahor kechasi" she'riining o'sha unutilmas oqshom soatlarida yozilishining bunday she'riy talqini bejiz emas. Shu kuni Hamid Olimjon va Zulfiya do'stlik va muhabbat saroyining muhtasham binosining birinchi g'ishtlari qo'yildi. Bu uchrashuvdan so'ng Zulfiya tez-tez Hamid Olimjon haqida o'ylardi, Hamid Olimjon esa yosh shoiraning she'rlarini diqqat bilan kuzata boshladi. Oradan ko'p o'tmay, Zulfiya universitetni tugatib, 1935 yilda O'zbekiston Fanlar qo'mitasi qoshidagi Til va adabiyot instituti aspiranturasiga o'qishga kiradi. Har bir uchrashuv ularni yanada yaqinlashtirar, bir-birining qalbiga muhabbat urug'ini separd.

09.1935 yil ularning hayotidagi eng baxtli kun edi. Joriy yilning 23 iyul kuni taqdir ikki shoirning bir-biridan hayotiy rishtalarini bir umrga uzdi. O'shanda Hamid Olimjon 26 yoshli yigit, beshta she'r va hikoyalar to'plami muallifi, taniqli shoir, tirishqoq olim, yosh shoirlarning ustoz edi. U Zulfiya uchun nafaqat turmush o'rtog'i va do'sti, balki uning ijodiy taqdirida katta ahamiyatga ega shaxs edi. "1935-yilda turmush qurganmiz, – deb yozadi Zulfiya.

- Men baxtli yashadim. Agar inson chinakam sevs va sevs, uning atrofidagi barcha qiyinchiliklar kamroq ko'rinadi. To'rt fasl ham bahordek tuyuladi. Men o'sha paytda shunday kayfiyatda edim ... "

Zulfiya hali yoshligida Xadicha xola ipak qurti yetishtirib, pilladan tolalarni ajratib, ipakni turli rangga bo'yab, inson ko'zini qamashtiradigan ko'ylak tikdi. Hamid Olimjon nazdida palak xonadon a'zolariga o'zgacha fayz bag'ishlagandek edi. Cheksiz quvonchga to'lgan shoir Xadicha xolaning onasi bilan uchrashgani uchun o'zini baxt va saodat jannatida his qildi. O'sha paytdan e'tiboran ishq ifori jilvalanib turgan osmonda yarim tungacha she'riyatning qo'sh chirog'i o'chmasdi. Hamid Olimjon va Zulfiyaning to'yi o'zgacha bo'ldi: to'ydan o'n kun o'tib kelin-kuyov Oqtoshga borib, bokira tabiat qo'ynida "asal oyi"ni o'tkazdi. Hamid Olimjon "Bir tomoni tog', bir tomoni bog'" degan joyda o'tgan bolalik kunlarini esladi. U oqayotgan muzli suvda baliqdek suzib, toshlarni yorib, kumushsimon chang hosil qildi.

Suv oqardi
qo'ynida,
Ko'krak kerib
baliq kabi
Sho'ng'ib yotardik.
("Bolalik")

Hamid Olimjon qanchalik ulg'ayib, shoir, jamoat arbobi sifatida el-yurtga tanilib qolgan bo'lmasin, bu misralarda tasvirlangan quvnoq va shodon bolalik

tabiatini tark etmadi. Tabiat bilan yuzma-yuz bo'lganida o'zini doim uning erkak farzandidek his qilar edi. Zulfiya bilan birga bo'lganda ham o'zini go'dakdek tutardi, zavqu shodlik, hayajonni qo'msab yurardi. Zulfiya shoir bilan o'tkazgan mana shu baxtli yillar davomida har qanday iste'dod tinimsiz mehnat bilan sayqallanishi, chinakam ijodkorda esa yuksak mehnat intizomi bo'lishi kerakligini ko'rdi. Har qanday sharoitda ham Hamid Olimjon erta tongdan soat 6 dan 11 gacha uyda ishladi, so'ng siyoh ho'l bo'la turib o'z asarini ovoz chiqarib o'qidi, qanday ovoz berishini tekshirdi. Zulfiya o'zining har bir she'rini uning ko'zidan o'tkazdi, lekin Hamid Olimjon bu she'rlarni yozmadi, balki ularning kuchli va zaif tomonlarini ko'rsatib, tushuntirib berdi.

"Ikkinchi kitobni yozayotganimda, – deb yozadi shoira, – bir paytlar Hamid Olimjondan: "Nega she'rlarimning oxiri yo'q?" deb so'raganim yodimda. Qaerda to'xtamasin, davom etishi mumkin!"

U kulib dedi: "Chunki har bir she'rda hamma narsani aytmoqchi bo'lasiz, lekin bunday qilish yaxshi emas.

Keyin, bilasizmi, she'rni oxirigacha yozish kerak... "Keyinchalik, uning nasihatlarini naqadar nozik va to'g'ri ekanini qandaydir muhim va samimiy fikrni aytish zarurligini sezganimda angladim".

Zulfiya Hamid Olimjon bilan bo'lgan ana shunday suhbatlardan so'ng she'r yozdi, she'ri chop etilgan hamma ham shoir bo'la olmasligini, shoir bo'lish uchun dunyoni boshqacha ko'rish, idrok etish zarurligini anglab yetdi. Ulug' shoir, nodir insoniy fazilatlar sohibi Hamid Olimjon Zulfiyaga har jihatdan o'rnak edi. Zulfiya buyuk shoirdan fikrlashni, mehnat qilishni va she'r yozishni, do'stga mehribon, dushmanga zolim bo'lishni o'rgandi, uning ijodiy maktabida tahsil oldi. Shu ma'noda Hamid Olimjon Zulfiya qalbiga hamroh, nozik maslahatchi, mehribon ustoz bo'ldi. Ilhom burgutiga urilgan shoir stoliga o'tirishi bilanoq she'r daryosi otilib chiqdi. Ko'nglidagi she'riyat manbasini hali kashf etmagan yosh shoira bu holatdan hayratlanib, ilhom tamg'asi qachon jiringlashi, she'r yozish sirlarini Hamid Olimjondan bilmoqchi bo'ldi.

"O'shanda men aytdim:" U stolga o'tirguncha yozadi.

Bu kuch va ilhom qayerdan keladi?

Men hayron bo'ldim.

Endi bilsam, jahon, rus va o'zbek mumtoz va zamonaviy adabiyotlarini o'qiyman, nafaqat o'qiyman, balki tahlil qilaman, o'z fikrlarimni daftarga yozaman, xalq og'zaki ijodi bilan mashaqqatli mehnat – bu faoliyatlarning barchasi shoir ijodi uchun doimiy ozuqadir.

Hamid Olimjon barcha ishlarda astoydil yordam berdi. Men yoshman, ba'zida sanoqsiz kitoblar va qog'ozlar bilan to'lib-toshganini yoqtirmasdim. Bunday paytlarda u meni ilhomlantirish yo'llarini topdi. Esimda, bir safar Samarqand safaridan Ra'no Uzoqova she'rlarini olib kelgan edi. O'sha kechasi u o'zining ta'sirli parchalarini o'qidi.

Keyin: "Ayollarimiz qanday yozishlarini ko'ryapsizmi?"

Faqat jasorat va iroda kerak, — dedi u sekin qo'shib.

"Bilasizmi, siz yaxshiroq yozasiz!"

Bu suhbat menga katta turtki berdi".

Hamma baxtli odamlar bir xil. Baxtli inson qalbining billur tuyg'ularini nozik sevgilisi yoki sevgilisiga ishonadi. Zulfiya ham, Hamid Olimjon ham o'sha yorug' yillarda bir-biridan qalbini, mehr-muhabbatini asramagan. Bu ikki shoirning o'zaro hurmat va muhabbatga asoslangan erkin ittifoqi edi. Bu davrda Zulfiya ijodi bahor faslining cho'qqisidan endigina paydo bo'lgan kichik jilg'a edi. Oradan kunlar, oylar va yillar o'tib, bu oqim muqarrar ravishda daryoga aylandi. Hamid Olimjon 1936- yilda tatar she'riyati yetakchisi Xodi To'qtosh qalamiga mansub she'rlaridan biriga "Muhabbat – eski narsa, lekin har bir yurakda yangilanadi" deb so'zboshi qilgan. Bu so'zlar she'rning avtobiografik unsurlardan xoli emasligini bildiradi.

Darvoqe, shoir qalbining tarjimai holi she'rning g'oyaviy mazmunida ifodalangan:

Har bir yurakda bahor bor

Har bir qalbg muhabbat mehmoni,

Gullar - har bir yurakda sevgi,

Boston unga yetarli.

Shoirning o'z rafiqasiga bo'lgan muhabbati Farhod va Shirin sevgisi yanglig' beaded edi. Ana shu muhabbati tufayli u o'z baxtini yanada chuqur his etdi.

Bu sevgidan u o'z baxtini yanada chuqurroq his qildi: ...

Qarashlaring tinchimni olib,

Chertib ketdi qalbim torini

Shundan keyin sezdim yurakda

Shuncha kuchli o'tning borini

Aytib berchi shuncha sevganlar,

Bo'lganmikan mencha baxtiyor?...

Bu she'rlar 1936 yilning kuzida Sochida yozilgan. Hamid Olimjon xotiniga hamrohlik qila olmadi, chunki Zulfiya Qora dengizdagi kurortga borganida birinchi farzandiga homilador bo'lgan. Zulfiya bir kuni tush ko'rdi. Hamid Olimjon tushida va'dasidan qaytdi, boshqa oshiq topdi va Zulfiyadan yuz o'girdi. Uxlagan kuni shoira qorong'u xayollarga sho'ng'ib, tong otishi bilan Qora dengiz sohilida dam olayotgan eriga xiyonatda ayblab, og'riqli his-tuyg'ularga to'la maktub yo'lladi.

Hamid Olimjon bu maktubni kulib o'qigan bo'lsa-da, xotini turli shubhalardan xalos bo'lishi kerakligini tushundi va javob xatiga "Xayoling-la ota tunlar..." deb nomlangan she'r ilova qildi.

Bu orzu, behuda orzu

Axir, bu aldamchi tush.

Ehtimol sizning sevimli odamingiz

Siz va'dangizni buzganga o'xshaysiz?! O'sha ayriliq kunlarida nafaqat Zulfiya, balki Hamid Olimjon ham bir-birlarini sog'inish tuyg'ulari bilan yashadilar. Hamid Olimjon bu tuyg'ularni Zulfiyaga yetib borishi uchun qog'ozga tushiradi.

Eng gullagan yoshlik chog'imda,

Sen ochilding ko'ngil bog'imda.
Shunda ko'rdi ko'zim bahorni,
Shunda qalbim tanidi yorni.
1937 yil.

E'tibor bergan bo'lsangiz, Hamid Olimjonning qrim taassurotlari bilan qorishgan she'rlarida birinchi o'rinda qadrdon zaminiga sog'inch tuyg'usi mujassam. "Orzu-la ota tunlar..." deb nomlangan ana shunday she'rlardan yana biri nafaqat Hamid Olimjon, balki 20-asr o'zbek lirikasining eng yaxshi namunalaridan biridir. Bundan qariyb yetmish besh yil muqaddam yozilgan bu she'rni na o'tmish bo'roni, na o'zbek shoirlarining keyingi romanslari yuvib yubormadi. Bu she'rni o'qir ekanmiz, bir o'zi orzu-havasning o'zi shunday go'zal va abadiy asar yaratishiga hayron bo'lamiz. Sizningcha, bu she'rning paydo bo'lishiga boshqa ilohiy omillar sabab bo'lgan bo'lishi mumkinmi? Shoir qalbida ishq olovi yonmagan bo'lsa, birorta ham yuksak iste'dod bunday she'riyat asarini yarata olmasdi. Hamid Olimjon, aytganimizdek, mehnat intizomiga qattiq amal qilgan. Juda qiziqarli bo'lishidan tashqari, u ko'ngillilik qilishni, dam olishni va do'stlari bilan hazilkash suhbatlarni yoqtirardi.

"Matchoy sayil" tabiat bag'riga kirib, qalbgga orom bag'ishlashi, ranglar o'yinini, tovushlar kaskadini singdirishi, bir so'z bilan aytganda, tabiatning beqiyos inoyati bag'riga sho'ng'ishi – cho'g' olishi kerak edi. ijodkorlik. Tabiat go'zalligini ko'rishni, qadrlashni bilmagan odam qanday qilib Hamid Olimjondek she'r qudrati bilan ifodalay oladi?! Yo'q, umuman emas! Bunday shoir faqat Xamid Olimjondek hayotni, tabiatni cheksiz ishtiyoq bilan sevadigan inson bo'lishi mumkin... Shubhasiz, Zulfiyasiz Hamidona she'rlari o'tmagan bo'lardi. Hamid Olimjon va Zulfiyaning "tabiat bag'riga" qilgan ana shunday sayohatlaridan biri 1936 yil bahorida lolazor edi.

Oradan bir yil o'tib shoir o'sha bayramlarning bo'sh vaqtlarini eslab, o'zining qiziqarli she'rlaridan birini yozadi: Hamid Olimjon ham, Zulfiya ham uzoq bo'lmasa-da, bu chinakam baxt va muhabbat ummonida yashadilar. Ulug' shoir bilan yashash, uning betakror she'riy san'ati sir-asrorlarini bilish Zulfiyaning shoiralik yuksak pog'onasiga ko'tarilishiga imkon berdi. O'tgan asrning 60-90-yillarida Hamid Olimjon xayoliga ham kelmagan tarixiy o'zgarishlar, Zulfiyaning bu o'zgarishlardagi faol ishtiroki uning nafaqat shoir, balki yirik jamoat arbobi, atoqli siymolardan biri darajasiga ko'tarilishiga yo'l ochdi. ko'p millatli adabiyot.

U hayoti va ijodining har ikki davrida ham Hamid Olimjonga bo'lgan cheksiz mehriqga, she'riyat an'alariga sodiq qoldi. Hamid Olimjonga bo'lgan muhabbat uning she'riyatiga ilhom berdi. Bu misralarni o'qib, Zulfiya o'zi uchun ham, marhum shoir uchun ham Hamid Olimjon qalami bilan ijod qilganiga amin bo'lamiz. O'zbek adabiyotida she'riyatning ikki manbai biz, shoirlar qalbini o'zining musaffo tuyg'ulari bilan bahor shabadasiday, tiniq, gul bargidagi shudringdek, shirin, bulbul kuyiday, ehtirosli, tog' sharsharasiday tozalaydi. Bular Xamid Olimjon va Zulfiya chashmalaridir.

Foydalanilgan adabiyotlar

-
1. Karimov N. Hamid Olimjon. Toshkent, „Yosh gvardiya“, 1990
 2. Karimov N. Hamid Olimjonning poetik mahorati. Toshkent. „Fan“, 1964.
 3. Mamajonov S. Shoir dunyosi. Toshkent. G‘. G‘ulom nomidagi Adabiyot va san’at nashriyoti, 1972.
 4. Karimov N. va boshqalar. 20 asr o‘zbek adabiyoti tarixi. -T.: „O‘qituvchi“, 1999.
 5. Abdurahonov A. Alangaga aylangan uchqun. „Kamalak“ adabiy-tanqidiy ilmiy to‘plamda. -T. 1990.
 6. Azimov S. Hamid Olimjon abadiyati. T., 1967